



Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svvmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae VsVm post
volumina Iuris CanoniciS, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvm Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Seruitium Capellaniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

dictorum a Capitulo, & Canonicis recipienda (ut præmititur) erant, amplius non ab eisdem Capitulo, & Canonicis recipiātur, sed penes personam fide, & facultatibus idoneam, per iudicem, coram quo causæ huiusmodi pendere reperiæ fuerint, & gendam, & nominandam deponantur, restituenda ei, cui de iure possit restituenda fuerint. Sicq; per quoscumq; &c. Non obstantib. &c.

SERVITIVM CAPPELLANIÆ.

QUONIAM inter nostrates Iurisconsultos concertatum est, varie sentientes in dubitatione illa, videlicet, Quando testator, prævia Ordinarij licentia, ex proprijs bonis Cappellaniam fundauit, disponendo, quod quotiescumq; vacarer, provideretur Cappellanus qui celebret, vel dicat tot Missas in qualibet hebdomada, seu mensi. An in hoc casu Cappellanus præsentandus debeat necessario esse Sacerdos, seu saltem in tali ætate quod possit infra annum prebyteratus Ordinem suscipere, an vero testatoris voluntati satis fieret, etiam si præsentaretur non Sacerdos, qui per alium Missas celebrari curaret; sciendum est, quod posteriore partem, nempe quod talis Cappellania non sit fidelitalis, recipit ac pluries decidendo amplexa fuit Rota Rom. teste Hieron. Gonzalez in comment. ad reg. 8. Cancell. gl. 5. sub nu. 77. & infra, eo quod prædicta verba (qui celebret tot Missas) non respiciunt factum ipsum celebrationis ab ipsomei Cappellano, nec obliganōhem Sacerdotij, sed potius sunt posita ad denotandum onus, quod ipse fundator Cappellæ imponebat, & sufficit ut expresse non sit ita impositum Cappellano quod per alium expleri non possit; Accedebat ad tollendam omnem habitationem declaratio Congregationis Sacros. Conc. Trid. in vna Pistorien. sub illis verbis Item Episcopus non potest compellere obtinentem Cappellaniam ut ipsemet celebret, licet in eius fundatione disponatur, quod Cappellani celebrent, nam istis oneribus Missarum recte per substitutum satisfit. Et similiter eadem Sacra Congregatio declarauit ut sequitur. Si fundatio Cappellæ esset sub verbis testatoris, quod Cappellanus debeat celebrare diuina officia die, noctu que sicut ceteri Cappellani faciunt, an Cappellanus hic debeat esse presbyter? Congregatio censuit ex his verbis politis in fundatione huius Cappellæ, non inferri necessario, ut Cappellanus debeat esse presbyter.

Prædicta sunt intelligenda, nisi expresse contrarium in fundatione cautum esset, scilicet quod Cappellania sit fidelitalis, & ad eam præsententur Sacerdotes, & non alii, qui per seipso, & non per substitutum celebrare possint, vel quod Cappellanus præsentandus debeat esse actualiter Sacerdos, Cū enim hæc verba ex pluram disponentis voluntatem ostendant, interpretandi ratio cessat: verū in primo casu adhuc sufficeret, quod præsentandus in ea sit ætate, ut salte intra annum ad prebyteratus Ordinem promoueri valeat, in ultimo aut secus, adeo quod nisi tempore præsentationis cū effectu sit Sacerdos cū ei desiceret qualitas illa a fundatore requirata, nec verba concueriant, censemur ab ipso fundatore (scilicet voluntas servanda erit) exclusus, quæ cum ipsi sensu exposita sint, nullius probationis ope indigent. Dicunt tamen Doctores, & præserum Felin. in c. cum accessissent, sub num. 19. & 20. de constit. posse Episcopum ex causa pro vna vice dispensare. Sed an hodie huic potestati sit derogatum per Conc. Trident. sess. 24 cap. 5. de refor. esset consulenda Sacra Congregatio. An autem Sacerdos obtinens cappellaniam

cum

cum onere celebrandi certas Missas, teneatur illas tempore infirmitatis per alia celebrari facere, adeo quod si id negligenter Capellaniæ redditus suos facere nequiret, late tradit Petr. Nauar. lib. 2. de restit. nu. 210.

S I M O N I A.

PRAETER Summistas sciendum est, quod ultra committentes Simoniam realem in ordine, & beneficio ac mediatores, ut in extraag. tom. Pauli Secundi de Simon. declarata per Nau. in Man. confess. c. 27. sub num. 106. per Card. Paris. in consil. 29. nu. 12 & infra volu. 4 per Addentes ad Diaz. in pract. cri. can. c. 91. & late pet. Io. Guttier. lib. 1. canon. q. c. 9. eius pena fuerunt innovatae, & ampliate per Pium V. vt patet ex constit. edita Kal. Aprilis 1566. fol. 924. in Bulla in cip. Cum primum, & infra.

Pij V.

Vt simoniæ prauitatis labes profligantur, constitutiones Antecepsum nostrorum contra Simoniacos editas, & præsertim Pauli II. in uiolabilitate obseruati mandamus, & delinquentes tam in sacrotum ordinum receptionem quam in beneficiorum assecutione, statutis etiam inferius penitentia nostra auctoritate offici volumus. Quicunque igitur detestabile crimen Simoniæ prauitatis commissione convictus fuerit in consequēdis ordinibus, eo ipso sit ab illorum executione per decennium sine spe dispensationis suspensus, & per annum carceribus mancipatur. Qui dignitates ecclesiasticas simoniace acquisierit, illis si ipso iure privatus in futurum inhabilis ad eas, & quacunque alias obtinendas. Qui beneficium, aut officium ecclesiasticum simoniace adeptus fuerit, illis similiter sit ipso iure privatus, & ad fructuū omnium, quos perceperit restitutioinem teneatur, & perpetuo sit inhabilis ad ea & quacunque alia beneficia ecclesiastica obtinenda. Si quis autem tale crimen pluries commissoe convictus fuerit, præter supradictas penas etiam corporaliter puniatur, & ab ordinib. ecclesiasticis degradatus a fidelium cōsortio ejiciatur. Qui vero ordines, & beneficia simoniace cōtulerint, penitentia iure statutis puniantur cuiuscunque gradus, conditionis, & dignitatis etiam si Episcopi, Archiepiscopi, vel maioris fuerint. Caveant præterea quicunque, ne in sacramentorum exhibitione Simoniæcum aliquid faciant, alioquin gravissime puniantur per locorum ordinarios, qui huiusmodi criminis reos cum maxima severeitate coercere procurent iuxta Concil. Trident. statuta.

Sixti V.

Sixtus Quintus alias peccatas addidit contra promouentes, & promotos ad ordines simoniace etiam in prima tonsura, ut in eius constitutione cōtra Clericos male promotos, que in hoc non fuit moderata per S. D. N. Clement. viii. quam habes supra in verbo Ordo. fol. 390.

ADDITIO. Præd. extraagantem Pauli 2. nouissime explicat Rodriguez in sum par 2. cap. 58. conclus. 6. & Barthol. Vgolin. in tract. de Simonia tab. 40. 3. & sequentibus, ubi etiam aliqua ad intellectum Constitutionis Sixti V. quā ad verbū recitat, reperies. Et id quod passim præalleg. Doctores aliquique ab eis citati affirmat. Sed extrana. Pauli 2. habere tantum locum in Simonia reali, quando aliquid datur vel recipiatur, decisum fuit per Dominos de Rota prout continentur in decif. 408. diuers. vol 1. An autem qui dat pecunias mediatori, ut sibi impetraret dimissorias seu reuerendas ad ordines suscipiendos, quas per pecunias mediator impetravit cōprehendatur in dispositione d. extraag. Pauli 2. disputat. Et resolutum Nauar. in conf. 18. de simon. in antiqu. Et 67. in nouis.

Contra

Vide et
Tolet. in
sum lib.
1. c. 49.
& li. 5.
c. 93.